

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobkyně: **A. H.**, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, v řízení o námitce podjatosti soudců správního úseku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci, vznesené žalobkyní ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 59 Af 5/2015,

t a k t o :

Soudci správního úseku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci, Mgr. Karolína Tylová, LL. M., JUDr. Pavel Vacek, Mgr. Lucie Trejbalová a Mgr. Hana Ptáčková **n e j s o u v y l o u č e n í** z projednávání a rozhodnutí věci vedené Krajským soudem v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci pod sp. zn. 59 Af 5/2015.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou podanou u Krajského soudu v Brně se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 10. 2014, č. j. 26803/14/5000-14402-809436, kterým bylo rozhodnuto o odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Liberecký kraj, Územní pracoviště v Jilemnici ze dne 20. 3. 2014, č. j. 425833/14/2605-05702-603261, jímž bylo podle § 106 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, zastaveno řízení zahájené podáním dodatečného daňového přiznání k dani z nemovitých věcí za zdaňovací období roků 1996 – 2004. Žalobkyně rovněž navrhla, aby byl žalobě přiznán odkladný účinek.

[2] Krajský soud v Brně usnesením ze dne 5. 2. 2015, č. j. 62 Af 109/2014 – 13, žalobu podle § 7 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), postoupil Krajskému soudu v Ústí nad Labem, neboť shledal, že je napadeno rozhodnutí ve věci, v níž v prvním stupni rozhodoval Finanční úřad pro Liberecký kraj, který má sídlo v obvodu Krajského soudu v Ústí nad Labem.

[3] Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci, žalobkyni výzvou ze dne 17. 3. 2015 vyzval, aby ve lhůtě 5 dnů ode dne doručení této výzvy zaplatila soudní poplatek za žalobu a za návrh na přiznání odkladného účinku v celkové výši 4.000 Kč.

[4] Žalobkyně na tuto výzvu reagovala podáním ze dne 2. 4. 2015, v němž mimo jiné požádala o ustanovení zástupce z řad advokátů, osvobození od soudních poplatků a uplatnila námitku podjatosti, když uvedla, že „*namítá podjatost všech soudců zdejšího soudu v aktuálním obsazení s návrhem na jejich neprodlené vyloučení z projednávání a rozhodnutí nejenom v této věci a předložení věci k rozhodnutí podle § 12 odst. 1 o. s. ř., neboť věc musí být přikázána jinému soudu téhož stupně z důvodu delegace nutné, protože jinak opět reálně brozí, že jimi bude pokračováno v dalším pokořování nezávislého, nestranného, odborného a spravedlivého rozhodování soudů.*“

[5] K žalobkyní vznesené námitce podjatosti soudci správního úseku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, Mgr. Karolína Tylová, LL. M., JUDr. Pavel Vacek, Mgr. Lucie Trejbalová a Mgr. Hana Ptáčková shodně uvedli, že se necítí být podjatí a k účastníkům ani k projednávané věci nemají žádný vztah. S tímto vyjádřením byla věc předložena Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o uplatněné námitce podjatosti.

[6] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s., *soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v projednávané věci, nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[7] Podle odst. 5 téhož ustanovení, *účastník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce, senát po jejich vyjádření.*

[8] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Rozhodování o věci nestranným a nezávislým soudcem je jedním z pilířů práva na spravedlivý proces. Nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námitky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezájatosti soudce v konkrétním případě. K vyloučení soudce může v zásadě dojít teprve tehdy, pokud je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové

pokračování

povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, dostupný na nalus.usoud.cz nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16, dostupné na www.nssoud.cz).

[9] Při posouzení důvodnosti námitky podjatosti vycházel Nejvyšší správní soud z § 8 odst. 1 s. ř. s., podle kterého jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce však *nejdou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech*.

[10] Jde-li o důvody uvedené v první větě § 8 odst. 1 s. ř. s., je třeba uvést, že poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na projednávané věci, tedy zejména v případech, kdy by soudce mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Soudcův poměr k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, může jít také o vztah ekonomické závislosti. Takové důvody zjevně dány nejsou a ani žalobce žádné takové okolnosti neuvádí.

[11] Po zvážení výše uvedených skutečností dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro vyloučení výše jmenovaných soudců správního úseku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 59 Af 5/2015 nejsou dány. Žalobkyně totiž neuvádí žádný konkrétní důvod ani skutečnost, ze které by bylo možné podjatost uvedených soudkyň dovodit. Namítá toliko, že hrozí další pokračování v nikoli nezávislém, nestranném, odborném a spravedlivém rozhodování soudů, aniž by však namítala některý z výše uvedených zákonných důvodů pro jejich vyloučení.

[12] Nejvyšší správní soud má s ohledem na obsah námitky podjatosti žalobkyně za to, že důvodem jejího návrhu na vyloučení soudců Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci, je patrně nespokojenost s jejich předchozí rozhodovací činností. To však nemůže být legitimním důvodem, který by mohl znamenat vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci. Soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení žalobce o nespravedlnosti vedení řízení. K tomu, aby účastník brojil proti tvrzené nesprávnosti postupu soudu, však slouží opravné prostředky a nikoli námitka podjatosti. Existence odlišných názorů žalobkyně na věc pak s podjatostí soudce nemá nic společného. V § 8 odst. 1 s. ř. s. je ostatně výslovně uvedeno, že důvodem pro vyloučení soudce nemůže být jeho postup v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[13] Z naposledy uvedeného ustanovení s. ř. s. sice vyplývá, že jedním z důvodů pro vyloučení soudců je skutečnost, že se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení, musí jít však o rozhodování v totožné věci u soudu nižší instance nebo u správního orgánu. Taková situace však v posuzované věci nenastala. Lze přitom odkázat i na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2003, č. j. Nao 2/2003 - 18, publikováno pod č. 53/2004 Sb. NSS, v němž bylo jasné vyloženo, že „předchozím soudním řízením“ není řízení v jiné soudní věci, byť by se i týkala týchž účastníků.

[14] Lze tedy uzavřít, že námitka podjatosti žalobkyně neobsahuje žádné skutečnosti, které by bylo možno podřadit pod důvody podjatosti a ani z vyjádření shora jmenovaných soudců správního úseku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci, neplyne nic, z čeho by bylo možno pochybovat o jejich nepodjatosti; tyto skutečnosti nevyplýnuly ani ze soudního spisu.

[15] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů podjatost soudců správního úseku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci Mgr. Karolíny Tylové, LL. M., JUDr. Pavla Vacka, Mgr. Lucie Trejbalové a Mgr. Hany Ptáčkové pro rozhodování ve věci žalobkyně vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 59 Af 5/2015 neshledal, a proto rozhodl tak, že nejsou z projednávání a rozhodování této věci vyloučeni.

[16] Vzhledem k výše uvedenému závěru Nejvyšší správní soud neshledal ani důvod pro přikázání věci jinému krajskému soudu ve smyslu § 9 odst. 1 s. ř. s., jehož se žalobkyně domáhala.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. červen 2015

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu